

АНОТАЦІЯ

Лютий В. М. Формування мовної компетентності у офіцерів військових частин Національної гвардії України в процесі дистанційного навчання. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії з педагогіки в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). – Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет», Слов'янськ, 2021.

Дисертаційна робота є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми формування мовної компетентності у офіцерів військових частин Національної гвардії України в процесі дистанційного навчання.

Наукова новизна і теоретичне значення одержаних результатів дисертаційної роботи полягає в тому, що вперше: 1) обґрунтовано модель формування мовної компетентності (МК) офіцерів НГУ в процесі дистанційного навчання (ДН), яка включає наукові підходи (системний, андрагогічний, діяльнісний, компетентнісний, інформаційний), мету (формування МК у офіцерів військових частин НГУ в процесі ДН), принципи (дидактичні, дистанційного навчання та дистанційного навчання іноземним мовам), зміст дистанційного навчання (читання, говоріння, письмо, аудіювання), що диференційований за напрямками службово-бойові діяльності офіцерів НГУ, технології (дидактичні, дистанційного навчання та дистанційного навчання іноземним мовам), засоби, методи і форми (дидактичні, дистанційного навчання та дистанційного навчання іноземним мовам), а також педагогічні умови її впровадження в освітній процес; 2) визначено педагогічні умови впровадження моделі формування мовної компетентності у офіцерів військових частин НГУ в процесі дистанційного навчання (навчально-методичне забезпечення використання засобів формування мовної компетентності у офіцерів в процесі дистанційного навчання; формування цифрової компетентності викладачів щодо використання дистанційних технологій в освітньому процесі та формування цифрової грамотності офіцерів-слухачів; розвиток позитивної мотивації офіцерів до дистанційного навчання іноземним

мовам); 3) виявлено особливості дистанційного навчання офіцерів НГУ; 4) уточнено перелік засобів дистанційного навчання у мовній підготовці офіцерів, технологій та платформ ДН офіцерів; 5) визначено недостатній стан сформованості мовної компетентності офіцерів НГУ у військових частинах, сформульовано критерії (мотиваційний, змістовно-когнітивний, діяльнісно-комунікативний та контрольньо-оцінний), показники (самооцінка мовної компетентності слухачів; уміння використання мовної компетентності; мотивація до вивчення іноземної мови; основні знання для формування мовних навичок), рівні сформованості МК офіцерів НГУ (високий, середній, низький); 6) подальшого розвитку набули методи, форми дистанційного навчання офіцерів іноземним мовам.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає: у розробленні і впровадженні методичних рекомендацій з дистанційного навчання іноземним мовам офіцерів Національної гвардії України на інтенсивних курсах вивчення іноземних мов; у вдосконаленні й урізноманітненні практичних методів, технологій, форм та засобів дистанційного навчання; у розробленні інтенсивних курсів дистанційного навчання (ІКДН) з англійської і французької мов для офіцерів НГУ; в узагальненні результатів і впровадженні педагогічних умов та моделі формування мовної компетентності офіцерів НГУ.

Одним із вирішальних факторів успішної підготовки офіцерів Національної гвардії України є вдосконалення систем професійної підготовки і військової освіти у НГУ. Для досягнення відповідності стандартам НАТО і вимогам до вивчення іноземних мов у Національній гвардії України організована і здійснюється мовна підготовка особового складу. Нормативно-правовими актами України передбачено впровадження у процес індивідуальної (професійної) підготовки офіцерів НГУ дистанційного навчання з метою підвищення рівня професійної компетентності військовослужбовців та особового складу відповідно до практик у державах – членах НАТО, а також створення різних можливостей та умов для вивчення іноземних мов особовим складом НГУ.

На основі науково-педагогічного аналізу джерел сформульовано такі

визначення: «мовна компетентність офіцера» як інтегративне утворення особистості, яке дає змогу фахівцеві (офіцерові) ефективно здійснювати комунікацію рідною та іншими мовами, досягати при цьому позитивних результатів у своїй професійній діяльності; «дистанційне навчання» як окремий вид навчання з особливою формою, який передбачає екстериторіальну взаємодію суб'єктів навчання із використанням психолого-педагогічних, інформаційно-комунікаційних технологій та цифрових інформаційно-освітніх ресурсів, дає змогу проводити інтерактивні заняття з різною кількістю людей, надаючи можливість в індивідуальному спілкуванні між об'єднаними спільною метою суб'єктами й об'єктами навчання синхронно та асинхронно, реалізовується в спеціалізованому середовищі за допомогою технічних засобів зв'язку і характеризується інтенсифікацією, активізацією та індивідуалізацією навчання. Визначено, що формування МК офіцерів доцільно здійснювати на основі врахування наукових підходів до формування МК у офіцерів (системного, андрагогічного, суб'єктно-діяльнісного, особистісно-діяльнісного, компетентнісного, контекстного, особистісного, особистісно-орієнтованого, акмеологічного, комунікативного, комунікативно-когнітивного, аксіологічного, або ціннісного, інформаційно-змістовного, комунікативно-діяльнісного, соціокультурного або культурологічного, профільно-орієнтованого, гуманістичного, рефлексивного).

Виявлено основні особливості змісту формування МК офіцерів: термінологія повинна враховувати специфіку службово-бойової діяльності НГУ (охорона громадського порядку та участь у припиненні масових заворушень; охорона ядерних установок, ядерних матеріалів, важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів; охорона дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав, представництв міжнародних організацій в Україні; участь у заходах, пов'язаних з припиненням збройних конфліктів, та заходах із припинення терористичної діяльності; участь у підтриманні або відновлюванні правопорядку в районах виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного чи природного характеру; участь у припиненні групових

протиправних дій осіб, узятих під варту, засуджених, а також у ліквідації наслідків таких дій в установах примусового утримання та установах виконання покарань).

Виявлено особливості процесу ДН офіцерів НГУ щодо формування МК: 1) наявність обмежень у користуванні цифровими технологіями і ресурсами внаслідок обмежень військово-професійної діяльності; 2) експлуатація телекомунікаційних та інформаційних ресурсів у межах єдиного інформаційного середовища на базі корпоративної мережі; 3) індивідуалізація і диференціація процесу навчання з орієнтацією на можливість і рівень професіоналізму викладача; професійний досвід і посадові обов'язки офіцера; 4) застосування новітніх гіпертекстових та мультимедійних технологій.

Виділено умови формування МК офіцера НГУ: педагогічні (професійно-особистісна орієнтація навчального процесу, створення навчально-професійних і комунікативно-пізнавальних ситуацій, стимулювання творчої пізнавальної діяльності); дидактичні (актуалізація мотиваційно-ціннісної основи формування МК; створення мовленнєво-інформаційного освітнього середовища; проведення рефлексивної оцінки динаміки результативності сформованості МК); організаційні (спрямованість усього процесу навчання на вироблення мовних навичок, а не лише на набуття мовних знань; комунікативний характер переважної більшості вправ, що пропонуються на заняттях; розвиток у слухачів потреби в іншомовній комунікації).

Обґрунтовано структуру МК офіцерів, яка містить чотири компоненти: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, комунікативний та контрольний-оцінний.

Визначено стан сформованості МК у офіцерів військових частин НГУ на сучасному етапі, й встановлено, що знання іноземної мови офіцерів здебільшого на середньому та нижче середнього рівнях, а отже, і готовність до службово-ділового спілкування іноземною мовою під час виконання своїх функціональних (посадових) обов'язків у них також на невисокому рівні, хоча значна кількість офіцерів готові використовувати іноземну мову в полікультурному середовищі і під час виконання своїх посадових обов'язків. Таким чином, вони є професійно мотивованими на вивчення іноземних мов. Вивчення стану впровадження ДН для

формування МК офіцера НГУ у ЗВО зі специфічними умовами навчання дало змогу виявити, що у Національній гвардії України ДН може застосовуватися в різних формах і бути певною мірою інтегровано в освітні програми та програми професійної підготовки, підвищення кваліфікації офіцерів. До засобів ДН офіцерів НГУ іноземним мовам віднесено: окремі методики застосування засобів ДН, засоби цифрових технологій, засоби роботи з інформацією (гіпертекст, мульти- та гіпермедіа), програмні засоби навчання, засоби інформаційно-комунікаційних технологій, засоби організації. Виявлено, що різні засоби ДН застосовуються на різних етапах засвоєння (залежно від мети їх застосування) і для різних видів мовної діяльності.

Обґрунтовано модель формування МК офіцерів НГУ в процесі дистанційного навчання, в основу якої покладено: наукові підходи (системний, андрагогічний, діяльнісний, компетентнісний, інформаційний), мету (формування МК у офіцерів військових частин НГУ в процесі ДН), принципи (дидактичні, дистанційного навчання та дистанційного навчання іноземним мовам), зміст ДН (читання, говоріння, письмо, аудіювання), який диференційовано за напрямками СБД офіцерів НГУ, технології (дидактичні, дистанційного навчання та ДН іноземним мовам), засоби, методи та форми (дидактичні, дистанційного навчання та ДН іноземним мовам), а також умови впровадження в освітній процес Національної академії НГУ. Уточнено перелік засобів ДН у мовній підготовці офіцерів, технологій та автономних освітніх платформ із вивчення іноземної мови дистанційно.

Уточнено критерії (мотиваційний, змістовно-когнітивний, діялісно-комунікативний та контрольний-оцінний), показники (самооцінка МК слухачів, уміння використовувати МК, мотивація до вивчення іноземної мови, основні знання для формування мовних навичок) та рівні (високий, середній, низький) сформованості МК у офіцерів військових частин НГУ в процесі дистанційного навчання.

Теоретично обґрунтовано, розкрито сутність і значення, експериментально доведено ефективність педагогічних умов формування МК у офіцерів військових

частин НГУ в процесі дистанційного навчання. Перша педагогічна умова (*навчально-методичне забезпечення використання засобів формування мовної компетентності у офіцерів в процесі дистанційного навчання*) впроваджена у вигляді зміни змісту ІКДН, у розробленні нових завдань і ресурсів для самостійної роботи, нових методичних рекомендацій з організації дистанційного навчання у мовному відділі Академії під назвою «Методичні рекомендації з дистанційного вивчення іноземних мов офіцерами Національної гвардії України».

Друга педагогічна умова (*формування цифрової компетентності викладачів щодо використання дистанційних технологій в освітньому процесі та формування цифрової грамотності офіцерів-слухачів*) реалізовувалася шляхом формування цифрової грамотності у викладачів на різних курсах підвищення кваліфікації: 1) щодо інтенсифікації освітнього процесу, порядку оцінювання та тестування слухачів, а також зворотного зв'язку із студентами; 2) з дидактики і методики викладання у ЗВО; 3) для фасилітаторів; 4) для викладачів-початківців; 5) із застосування моделі навчання для дорослих; 6) з дистанційного навчання іноземним мовам та ін. Крім того викладачі проводили заняття зі слухачами щодо використання засобів ДН і тим самим розвивали цифрову грамотність офіцерів.

Третя педагогічна умова (*розвиток позитивної мотивації офіцерів до дистанційного навчання іноземним мовам*) серед особливостей підвищення мотивації здобувачів освіти дистанційної форми навчання виділяє застосування методів розвитку позитивної мотивації офіцерів до ДН іноземним мовам не тільки протягом першого етапу засвоєння, а й упродовж усього процесу засвоєння. Визначено, що для успішнішого формування мотивації офіцерів до дистанційного навчання необхідно використовувати інноваційні технології, методики і засоби навчання, такі, як індивідуалізоване (особистісно-орієнтоване) навчання, хмарні технології, Web-квести, інформаційно-комунікаційні технології, ігрові технології навчання та інтерактивне навчання, що набувають неабиякого значення, а також інтерактивні відеоінструкції для ознайомлення слухачів з особливостями роботи в системі дистанційного навчання. Необхідним у ДН є проведення на початку вивчення вхідного тестування слухачів. Серед засобів, що вплинули на розвиток

позитивної мотивації офіцерів до ДН іноземним мовам, виділено такі: 1) для комунікації з групою; 2) для управління проектом та завданнями; 3) для використання інструментів спільної візуалізації; 4) для організації інтерактивних вправ; 5) для спільного використання файлів; 6) для спільної роботи. З метою підтримання мотивації до навчання протягом усього заняття, а не тільки на його початку, було виділено такі методи, як: 1) діалогізації; 2) проблематизації; 3) персоналізації, індивідуалізації й диференціації; 4) активізації уваги засобами ДН; 5) побудови зв'язку між набутими знаннями і розвитком та побудовою професійної кар'єри; 6) позитивного підкріплення успіхів і гальмування помилок, створення ситуацій успіху в навчанні засобами цифрових технологій; 7) підтримання рівня задоволеності навчанням. Крім того, визначено й інші методи мотивації до використання засобів ДН: метод фасилітації; метод «багато до багатьох»; метод складних завдань; сучасні методи вивчення іноземної мови (навчання, що базується на завданнях; «представлення-практика-продукування»; лексичний метод; метод функцій; комунікативні методи; граматико-перекладний метод; метод повного фізичного відтворення; метод сугестивного відкриття; навчання, що базується на змісті; навчання мові через інтеграцію), а також сайти-ігри. Ці умови повинні впроваджуватися в комплексі та у зазначеній послідовності.

Вірогідність результатів дослідження забезпечується: теоретичною обґрунтованістю вихідних положень роботи, науковим аналізом широкої джерельної бази, якісним і системним аналізом матеріалів, застосуванням комплексу методів, що відповідають об'єкту, предмету, меті та завданням дисертації, методами математичної статистики. Перевірка вірогідності результатів дослідження здійснювалася шляхом упровадження окремих його аспектів у практику, а також через обговорення й апробацію на науково-практичних конференціях.

Аналіз результатів педагогічного експерименту засвідчив підвищення частини слухачів, які досягли середнього й високого рівнів сформованості МК. Такі дані показують, що більшість офіцерів характеризується стійкою мотивацією

до ДН іноземним мовам. Вони відчують потребу в набутті знань з іноземної мови засобами ДН, мають в основному професійні мотиви, а також прагнуть до неперервної самоосвіти. Офіцери НГУ свідомо прагнуть до підвищення рівня МК в процесі ДН. Для ефективного навчання вони у достатньому обсязі володіють знаннями з цифрових технологій. У них розвинуті вміння до навчання за допомогою Internet-ресурсів, слухачі демонструють здатність застосовувати засоби ДН у навчальному процесі як самостійно, так і під керівництвом викладача. Офіцери здатні адекватно самооцінювати МК і прагнуть її розвивати, здатні до постійної рефлексії й самокорекції.

Здійснений аналіз отриманих результатів дав змогу виявити, що в експериментальних групах після педагогічного експерименту відбулася позитивна динаміка, водночас у контрольних групах суттєвих змін не було. Це дає підстави пересвідчитися в ефективності визначеної на початку дослідження гіпотези, що рівень сформованості МК офіцерів значно підвищиться внаслідок комплексного впровадження педагогічних умов. Основні положення, результати й висновки дисертаційної роботи, а також розроблені методичні рекомендації з організації ДН іноземним мовам офіцерів НГУ можуть бути використані аспірантами, слухачами, викладачами іноземних мов ЗВО зі специфічними умовами навчання; крім того у самоосвітній діяльності офіцерів НГУ.

Ключові слова: дистанційне навчання, офіцери Національної Гвардії України, мовна компетентність офіцера Національної Гвардії України, педагогічні умови, модель формування мовної компетентності, навчально-методичне забезпечення, позитивна мотивація до дистанційного навчання іноземній мові, цифрова компетентність викладача, цифрова грамотність офіцерів.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті в наукових фахових виданнях України, зокрема, які включені до міжнародних наукометричних баз:

1. Лютий В. М. Теоретичне обґрунтування сутності, значення і особливостей мовної компетентності офіцерів військових частин Національної

гвардії України. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2020. № 5 (336). С. 35-51.

2. Лютий В. М. Стан розробленості проблеми формування мовної компетентності у офіцерів військових частин Національної гвардії України. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. Запоріжжя : Запорізьк. нац. ун-т, 2020. № 3 (36). Ч. II. С. 85-96. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2020-3>.

3. Лютий В. М. Аналіз стану мовної компетентності офіцерів Національної гвардії України. *Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота*. 2021. № 1 (48). С. 238-245. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2021.48.239-244>.

4. Лютий В. М., Медвідь М. М., Лисичкина І. О., Лісовенко Д. В., Ніконенко О. В. Методика організації системи зворотнього зв'язку у вищому військовому навчальному закладі. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки*. 2021. № 2. С. 85-92. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2021-2>.

5. Liutyi, V. M., Serhienko, M. S., & Wilson, M. Experience in implementing distance learning technologies in an international context. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Pedagogy and Psychology*. 2021. № 7 (3), P. 39-46.

Статті в зарубіжних наукових виданнях:

6. Лютий В. М. Стан розробленості проблеми дистанційного навчання військовослужбовців іноземним мовам у сучасних науково-педагогічних дослідженнях. *Polish Science Journal* (Issue 2(35), 2021). Warsaw: Sp. z o. o. «iScience», 2021. Part 2. Pp. 108-127.

7. Volodymyr Liutyi, Mykhailo Medvid, Peter Ivashchenko, Iryna Trubavina, and Igor Britchenko. Decision support in formation and analytical technology in discharge military personnel employment. *The 9th International Conference on Monitoring, Modeling & Management of Emergent Economy. SHS Web of Conferences* 107, 05001 (2021) M3E2 2021. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110705001>.

8. Volodymyr Liutyi, Mykhailo Medvid, Volodymyr Dem'yanyshyn, Inna Chernichenko, Volodymyr Honchar. The Development of Readiness for the Educational

Activities in Teachers of Higher Military Educational Institutions. *Proceedings of the 2020 3rd International Seminar on Education Research and Social Science (ISERSS 2020)*, Atlantis Press, ASSEHR, 516. DOI: <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210120.077>. CPCI, CNKI, Google Scholar, Compendex.

Статті в інших виданнях, матеріали конференцій:

9. Лютий В. М. Засоби дистанційного навчання у формуванні мовної компетентності офіцерів. *Молодий вчений*. 2021. № 5 (93). С. 212-222. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-Че09/2021-5-93-41>.

10. Лютий В. М. Педагогічні умови формування мовної компетентності у офіцерів військових частин Національної гвардії України в процесі дистанційного навчання. *Молодий вчений*. 2021. № 6 (94). С. 168-178. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-6-94-34>.

11. Лютий В. М. Стан сформованості іншомовної компетентності офіцерів НГУ. *Language of Interoperability* : доп. на 3-й наук.-практ. конф. для здобувачів II рівня вищої освіти / НА НГУ, м. Харків, 11-12 лют. 2019 р.

12. Лютий В. М. Інструменти і засоби дистанційного навчання іноземній мові офіцерів НГУ. *Language of Interoperability* : доп. на 4-й наук.-практ. конф. для здобувачів II рівня вищої освіти / НА НГУ, м. Харків, 09-10 лют. 2020 р.

13. Лютий В. М., Сергієнко М. С. Дистанційне навчання у сфері національної безпеки. *Актуальні проблеми іншомовної підготовки фахівців у сфері національної безпеки* : тези доп. 2-ї міжвуз. наук.-метод. конф. Київ, 4 листоп. 2020 р. Київ : Воєнно-дипломатична академія імені Євгенія Березняка, 2020. С. 57-60.

14. Лютий В. М. Формування мовної компетентності у офіцерів військових частин Національної гвардії України в процесі дистанційного навчання як наукова проблема. *Сучасні реалії та перспективи розвитку освіти* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 9 жовт. 2020 р. Дніпро : Міжнар. гуманіт. дослідницьк. центр, 2020. С. 42-45.

15. Лютий В. М., Єршова В. О. Методи формування комунікативної готовності майбутніх офіцерів НГУ до взаємодії під час міжнародних

миротворчих операцій. *Методика та специфіка викладання іноземних мов у закладах вищої освіти* : тези доп. Всеукр. наук.-метод. конф., м. Харків, 07 груд. 2020 р. Харків : НА НГУ, 2020. С. 138-142.

16. Лютий В. М. Особливості розвитку мовної компетентності у офіцерів з урахуванням специфіки військових частин Національної гвардії України. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : тези V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 31 берез.–2 квіт. 2021 р. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. С. 154-158.

17. Лютий В. М. Особливості дистанційного навчання офіцерів у військах країн світу. *Соціальні аспекти військово-професійної діяльності сектора безпеки і оборони: виклики сьогодення* : зб. тез доп. I Міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 20 трав. 2021 р. / під ред. І. М. Трубавіної, О. Є. Міршука, Н. Ю. Чупрінової. Харків : НА НГУ, 2021. С. 288-291.

18. Лютий В. М. Аналіз результатів впровадження педагогічних умов формування мовної компетентності у офіцерів військових частин Національної гвардії України. *Сучасні світові тенденції розвитку науки та освіти* : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 19 серп. 2021 р. Полтава : ЦФЕНД, 2021. С. 34-43.

Навчально-методична література:

19. Лютий В. М., Хорошилова Ю. О., Гончар В. В. Основна іноземна мова (англійська) для слухачів інтенсивних курсів: Рівень 3 знань відповідно до мовних стандартів СТАНАГ 6001. У 2 ч. : навч. посіб. Харків : НА НГУ, 2020. Ч. 1. 277 с.

20. Методичні рекомендації з дистанційного навчання іноземним мовам офіцерів Національної гвардії України / уклад. **Лютий В. М.** Харків : Планета-Принт, 2021. 56 с.

ANNOTATION

Lyutyi V. M. Language competence development in officers of the National Guard of Ukraine military units in distance learning. – The qualifying scientific manuscript retaining copyright.

The dissertation on competition of the Doctor of Philosophy degree on the branch of knowledge 01 Education/Pedagogy on specialty 015 Professional education. – Donbass State Pedagogical University. Slovyansk. 2021.

The dissertation is a theoretical and experimental research of the problem of development of language competence in officers of the National Guard of Ukraine (NGU) military units in distance learning.

The scientific novelty and theoretical significance of the dissertation obtained for the first time following results. It was determined, theoretically substantiated and experimentally proved the effectiveness of pedagogical conditions for the language competence development in officers of the National Guard of Ukraine in the process of distance learning (development and implementation of educational and methodological support for distance learning in order to develop language competence in officers of National Guard of Ukraine military units in the process of distance learning; development of teachers digital competence and the formation of officers digital literacy; the positive motivation development in officers to foreign languages distance learning). Peculiarities of NGU officers distance learning are revealed. The model of language competence development in NGU officers in the course of distance learning is developed. The state of language competence development in NGU officers is defined as well as criteria and indicators, levels of language competence development in NGU officers are formulated. Also the list of technologies and means of language competence development in officers is specified. And methods and forms of NGU officers distance learning were further developed.

The practical significance of the obtained research results is following. It was developed and implemented the methodological recommendations for distance learning of foreign languages by officers of the National Guard of Ukraine in intensive foreign language courses. Also we determined a set of possible methods, technologies, forms and means of foreign languages of NGU officers in the process of distance learning and

developed the intensive distance learning course in English and French for NGU officers. And it was generalized by us the results and implementation of model of language competence development in officers of the National Guard of Ukraine in the process of distance learning.

One of the decisive factors in the successful training of officers of the National Guard of Ukraine is the improvement of the systems of professional training and military education at the NGU. To achieve compliance with NATO standards and requirements for the study of foreign languages, the National Guard of Ukraine organizes and conducts language training for personnel. The Ukraine legislation provides distance learning implementation in the process of individual (professional) training of NGU officers to increase the level of professional competence of servicemen and personnel in accordance with NATO practices, as well as creating various opportunities and conditions for learning foreign languages by NGU personnel.

Based on the scientific and pedagogical analysis of sources, the following definitions were formulated. «The officer language competence» is an integrative development of an individual, which allows the specialist (officer) to effectively communicate in native and other languages, to achieve positive results in their professional activities. «The Distance learning» is a separate type of learning with a special form, which involves extraterritorial interaction of subjects with the use of psychological and pedagogical, information and communication technologies and digital information and educational resources, allows for interactive classes with different numbers of people, providing the opportunity to individual communication between the subjects and objects of training united by a common goal synchronously and asynchronously, that is realized in the specialized environment by means of technical means of communication and characterized by intensification, activation and individualization of training.

It is determined that the development of language competence in officers should be conducted on the basis of scientific approaches to the development of language competence in officers (systemic, andragogic, subject-activity, personality-activity, competence, context, personal, personality-oriented, acmeological, communicative, communicative-cognitive, axiological (value), information-content, communicative-

activity, socio-cultural or culturological, profile-oriented, humanistic, reflexive).

The main features of the content of the language competence development in officers are revealed. That means that terminology should reflect the specifics of the NGU tasks such as protection of public order and anti-riot activity; protection of nuclear facilities, nuclear materials, key infrastructure and special cargo; protection of diplomatic missions and consular representatives of the foreign states, representations of international organizations in Ukraine; armed conflicts cessation and counter-terrorist activities; restoring law and order in areas of particularly severe emergencies of man-made or natural nature; participation in the cessation of group illegal actions of detainees, convicts, as well as the elimination of the consequences of such actions in institutions of detention and penitentiaries).

Peculiarities of the NGU officers distance learning for the language competence development were revealed: 1) limitations on the use of digital technologies and resources due to military restrictions; 2) operation of telecommunication and information resources within a single information environment based on the corporate network; 3) individualization and differentiation of the learning process with a focus on the possibility and level of professionalism of the teacher as well as professional experience and job responsibilities of an officer; 4) application of the latest hypertext and multimedia technologies.

The conditions of language competence development in NGU officer are singled out. They are pedagogical (professional-personal orientation of the educational process, creation of educational-professional and communicative-cognitive situations, stimulation of creative cognitive activity); didactic (actualization of the motivational and value basis of language competence development; creation of communication and information educational environment; conducting a reflective assessment of the dynamics of the effectiveness of language competence development); organizational (the focus of the whole learning process on the development of language skills, not just on the acquisition of language knowledge; the communicative nature of the vast majority of exercises offered in the classroom; the development of students' needs for foreign language communication).

The structure of officers' language competence is substantiated, and it contains

four components such as motivational-value, cognitive, communicative and control-evaluation.

The state of language competence development in NGU military unit officer at the present is determined, and it is established that the level of knowledge of foreign language of officers is mostly at average and below average, and hence readiness for business communication in foreign language during their functional (official) responsibilities are also at a low level, although a significant number of officers are willing to use a foreign language in a multicultural environment and in the performance of their official duties, and therefore they are professionally motivated to learn foreign languages. The study of the state of implementation of distance learning for the language competence development in NGU officer in higher educational establishment with specific training conditions revealed that in the National Guard of Ukraine distance learning can be used in various forms and be to some extent integrated into educational programs and training programs, advanced training of officers. The means of distance learning of NGU officers in foreign languages include separate methods of application of means of distance learning, means of digital technologies, means of work with information (hypertext, multi- and hypermedia), training software, means of information and communication technologies, means of organization. It was found that different means of distance learning are used at different stages of learning (depending on the purpose of their use) and for different types of language activities.

A model of language competence development in NGU officer in the process of distance learning has been developed, and is based on scientific approaches (systemic, andragogical, activity, competence, information), purpose (language competence development in NGU officers in the course of distance learning), principles (didactic, distance learning) and distance learning in foreign languages), the content of distance learning (reading, speaking, writing, listening), which is differentiated by the specifics of the NGU tasks, technology (didactic, distance learning and foreign languages distance learning), means, methods and forms (didactic, distance learning and distance learning in foreign languages), as well as the conditions of its introduction into the educational process of the National Academy of NGU. The list of distance learning tools in language training of officers, technologies and autonomous educational platforms for learning a

foreign language remotely has been clarified.

The criteria (motivational, content-cognitive, activity-communicative and control-evaluation), indicators (self-assessment of student' language competence; ability to use competence; motivation to learn a foreign language; basic knowledge for language skills development) and high, medium and low levels of language competence development in NGU officer in the process of distance learning are specified.

The essence and significance of pedagogical conditions of language competence development in NGU officer in the process of distance learning are theoretically substantiated, revealed and the efficiency of these pedagogical conditions are experimentally proved. The first pedagogical condition (development and implementation of educational and methodological support for distance learning in order to develop language competence in NGU military units officers in the process of distance learning) is introduced in the form of changing the content of Intensive course of distance learning, and it was developed new tasks and resources for independent work as well as new «Guidelines for distance learning of foreign languages by officers of the National Guard of Ukraine» for distance learning process in the Language department were entitled.

The implementation of the second pedagogical condition (developing of digital competence of teachers in the educational process and the formation of digital literacy of students) was through the developing of digital literacy in teachers at various excellence courses such as 1) intensification of the educational process; as well as feedback from students; 2) on didactics and methods of teaching in higher educational establishment; 3) for facilitators; 4) for novice-teachers; 5) on the application of the learning model for adults; 6) on foreign languages distance learning, etc. Moreover, teachers conducted classes with students on the use of distance learning tools, and thus developed the digital literacy of officers.

The third pedagogical condition (development of positive motivation of officers for foreign languages distance learning) among the features of increasing the motivation of distance learning distinguishes the use of methods of developing positive motivation of officers to foreign languages not only during the first stage of learning, but also throughout the learning process. It is determined that for successful formation of officers'

motivation for distance learning it is necessary to use innovative technologies, methods and teaching aids, such as individualized (personality-oriented) learning, cloud technologies, Web-quests, information and communication technologies, game learning technologies and interactive learning, which are of great importance, as well as interactive video instructions to acquaint students with the features of work in the distance learning system. It is necessary in the distance learning to conduct at the beginning of the study of entrance testing of students. Among the means that influenced the development of positive motivation of officers to foreign languages distance learning, the following are identified: 1) for communication with the group; 2) to manage the project and tasks; 3) to use common visualization tools; 4) for the organization of interactive exercises; 5) for file sharing; 6) for joint work. To maintain motivation to study throughout the lesson, and not only at the beginning of the lesson, such methods were identified as: 1) dialogue; 2) problematization; 3) personalization, individualization and differentiation; 4) activation of attention by means of distance learning; 5) the method of building a connection between the acquired knowledge and the development and construction of a professional career; 6) positive reinforcement of successes and inhibition of mistakes, creation of situations of success in training by means of digital technologies; 7) maintaining the level of satisfaction with learning. In addition, other motivation methods to use the means of distance learning are identified as the method of facilitation; the «many to many» method; method of complex tasks; modern methods of learning a foreign language (task-based learning; presentation-practice-production; lexical method; function method; communicative methods; grammar-translation method; full physical reproduction method; suggestive discovery method; content-based learning; learning language through integration); game sites. These conditions must be implemented in the complex and in the specified sequence.

The probability of research results is provided by theoretical substantiation of initial positions of work, scientific analysis of wide source base, qualitative and systematic analysis of materials, application of a set of methods corresponding to object, subject, purpose and task of dissertation, methods of mathematical statistics. Verification of the reliability of the research results was carried out by introducing some of its aspects into practice, as well as through discussion and testing at scientific and practical

conferences.

The analysis of the results of the pedagogical experiment showed an increase in the share of students who reached the middle and high levels of language competence development. Such data show that most officers are characterized by a strong motivation to foreign languages distance learning. They feel the need to acquire knowledge of a foreign language by means of distance learning, have mainly professional motives, and also strive for continuous self-education. NGU officers are consciously striving to increase the level of language competence in the process of distance learning. For effective learning, they have sufficient knowledge of digital technologies. They have developed skills for learning with the help of Internet resources, students demonstrate the ability to use the distance learning tools in the learning process both independently and under the guidance of a teacher. Officers are able to adequately self-assess their own language competence and strive to develop it, capable of constant reflection and self-correction.

The analysis of the obtained results allowed to reveal that in the experimental groups after the pedagogical experiment there was a positive dynamic, and at the same time in the control groups there were no significant changes. This gives grounds to be convinced of the effectiveness of the hypothesis identified at the beginning of the study that the level of language competence development in officers will increase significantly due to the integrated implementation of pedagogical conditions. The main provisions, results and conclusions of the dissertation, as well as the developed guidelines for the organization of foreign languages distance learning of NGU officers can be used by graduate students, students, teachers of foreign languages higher educational establishments with specific learning conditions and in the self-educational activity of NGU officers.

Key words: distance learning, officers of the National Guard of Ukraine, language competence of an officer of the National Guard of Ukraine, pedagogical conditions, model of language competence development, educational and methodical support, positive motivation for distance learning in a foreign language, teacher digital competence, officers digital literacy.

LIST OF SCIENTIFIC WORKS OF THE APPLICANT

Scientific Works in Professional Publications of Ukraine, in Particular, Those Included to the International Scientometric Bases:

1. Liutyi, V. (2020). Teoretychne obgruntuvannya sutnosti, znachennya i osoblyvostey movnoyi kompetentnosti ofitseriv viys'kovykh chastyn Natsional'noyi hvardiyi Ukrayiny [Theoretical substantiation of the essence, meaning and features of language competence of officers of the National Guard of Ukraine]. *Visnyk of Taras Shevchenko Luhansk National University, Pedagogy*, 5 (336), 35-51 [in Ukrainian].

2. Liutyi, V. (2020). Stan rozroblenosti problemy formuvannya movnoyi kompetentnosti u ofitseriv viys'kovykh chastyn Natsional'noyi hvardiyi Ukrayiny [The state of development of the problem of formation of language competence in officers of National Guard of Ukraine units]. *Visnyk of Zaporizhzhya National University. Pedagogy*, 3, 85-96. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2020-3> [in Ukrainian].

3. Liutyi, V. (2021). Analiz stanu movnoyi kompetentnosti ofitseriv Natsional'noyi hvardiyi Ukrayiny [Analysis of the state of language competence of officers of the National Guard of Ukraine]. *Uzhhorod University Scientific Bulletin. Pedagogy. Social work*, 1 (48), 238-245 [in Ukrainian].

4. Liutyi, V., Medvid', M., Lysyckyna, I., Lisovenko, D., & Nikonenko, O. (2021) Metodyka orhanizatsiyi systemy zvorotn'oho zv'yazku u vyshchomu viys'kovomu navchal'nomu zakladi [Methods of organizing a feedback system in a higher military educational institution]. *Visnyk of Bohdan Khmel'nyts'kyi Cherkasy National University. Pedagogy*, 2, 85-92. DOI: <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2021-2> [in Ukrainian].

5. Liutyi, V., Serhienko, M., & Wilson, M. (2021). Experience in implementing distance learning technologies in an international context. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Pedagogy and Psychology*, 7 (3), 39-46 [in Ukrainian].

Scientific Works in the Foreign Scientific Publication:

6. Liutyi, V. (2021). Stan rozroblenosti problemy dystantsiynoho navchannya viys'kovosluzhbovtziv inozemnym movam u suchasnykh naukovo-pedahohichnykh doslidzhennyakh. [The problem of military personnel foreign languages distance

learning in modern scientific and pedagogical researches]. *Polish Science Journal* (Issue 2(35), 2021). Warsaw: Sp. z o. o. «iScience», 2, 108-127 [in Ukrainian].

7. Volodymyr Liutyi, Mykhailo Medvid, Peter Ivashchenko, Iryna Trubavina, and Igor Britchenko (2021). Decision support in formation and analytical technology in discharge military personnel employment. *The 9th International Conference on Monitoring, Modeling & Management of Emergent Economy. SHS Web of Conferences* 107, 05001 M3E2 2021. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110705001> [in English].

8. Liutyi, V., Medvid, M., Dem'yanyshyn, V., Chernichenko, I. & Honchar, V. (2020). The Development of Readiness for the Educational Activities in Teachers of Higher Military Educational Institutions. *Proceedings of the 2020 3rd International Seminar on Education Research and Social Science* Atlantis Press, ASSEHR, 516. DOI: <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210120.077>.

Scientific Works in Other Publications, Materials of the Conferences:

9. Liutyi, V. (2021). Zasoby dystantsiynoho navchannya u formuvanni movnoyi kompetentnosti ofitseriv. [Means of distance learning in the language competence development in officers]. *Young Scientist*, № 5 (93), 212-222 DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-Чe09/2021-5-93-41> [in Ukrainian].

10. Liutyi, V. (2021). Pedahohichni umovy formuvannya movnoyi kompetentnosti u ofitseriv viys'kovykh chastyn Natsional'noyi hvardiyi Ukrayiny v protsesi dystantsiynoho navchannya [Pedagogical conditions for the language competence development in officers of the National Guard of Ukraine in the distance learning]. *Young Scientist*, № 6 (94), 212-222 DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-6-94-34> [in Ukrainian].

11. Liutyi, V. (2019, February 11-12). Stan sformovanosti inshomovnoyi kompetentnosti ofitseriv NGU [The state of foreign language competence in officers the National Guard of Ukraine]. *3rd scientific-practical conference for students of the second level of higher education «Language of Interoperability», National Academy of the National Guard of Ukraine, Kharkiv* [in Ukrainian].

12. Liutyi, V. (2020, February 09-10) Instrumenty i zasoby dystantsiynoho navchannya inozemniy movi ofitseriv NGU [Tools and means of foreign language

distance learning for officers of the National Guard of Ukraine]. *4th scientific-practical conference for students of the second level of higher education «Language of Interoperability», National Academy of the National Guard of Ukraine, Kharkiv* [in Ukrainian].

13. Liutyi, V., & Serhiyenko, M. (2020). Dystantsiyne navchannya u sferi natsional'noyi bezpeky [Distance learning in the field of national security]. Actual problems of foreign language training of specialists in the field of national security. *Proceedings of the Yevheniy Bereznyak Military Diplomatic Academy 2nd Interuniversity scientific and methodological conference*, 57-60 [in Ukrainian].

14. Liutyi, V. (2020). Formuvannya movnoyi kompetentnosti u ofitseriv viys'kovykh chastyn Natsional'noyi hvardiyi Ukrayiny v protsesi dystantsiynoho navchannya yak naukova problema [Language competence development in officers of the National Guard of Ukraine military units in the distance learning as a scientific problem]. Modern realities and prospects of education development. *Proceedings of the International Humanitarian Research Center International scientific-practical conference* [in Ukrainian].

15. Liutyi, V., & Yershova, V. (2020). Metody formuvannya komunikatyvnoyi hotovnosti maybutnikh ofitseriv NGU do vzayemodiyi pid chas mizhnarodnykh myrotvorchykh operatsiy [Methods of the communicative readiness development in would-be officers of the National Guard of Ukraine to interact at international peacekeeping operations]. Methods and specifics of teaching foreign languages in Universities. *Proceedings of the National Academy of the National Guard of Ukraine All-Ukraine scientific-methodologic conference*, 138-142 [in Ukrainian].

16. Liutyi, V. (2021). Osoblyvosti rozvytku movnoyi kompetentnosti u ofitseriv z urakhuvannyam spetsyfyky viys'kovykh chastyn Natsional'noyi hvardiyi Ukrayiny [Peculiarities of language competence development in officers considering the specifics of military units of the National Guard of Ukraine]. Psychological and pedagogical problems of higher and secondary education in the context of modern challenges: theory and practice. *Proceedings of the H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University V International scientific-practical conference*, 154-158 [in Ukrainian].

17. Liutyi, V. (2021). Osoblyvosti dystantsiynoho navchannya ofitseriv u viys'kakh krayin svitu [Features of distance learning of officers in the armies of the world]. Social aspects of military-professional activity of the security and defense sector: current challenges. *Proceedings of the National Academy of the National Guard of Ukraine I International scientific-practical conference*, 288-291 [in Ukrainian].

18. Liutyi, V. (2021). Analiz rezul'tativ vprovadzhennya pedahohichnykh umov formuvannya movnoyi kompetentnosti u ofitseriv viys'kovykh chastyn Natsional'noyi hvardiyi Ukrayiny [Analysis of the results of the introduction of pedagogical conditions for the language competence development in officers of military units of the National Guard of Ukraine]. Modern world trends in science and education. *Proceedings of the Poltava International scientific-practical conference*, 34-43 [in Ukrainian].

Training manuals:

19. Liutyi, V., Khoroshylova, Yu., & Honchar, V. (2020). Osnovna inozemna mova (anhliys'ka) dlya slukhachiv intensyvnykh kursiv: riven' 3 znan' vidpovidno do movnykh standartiv STANAG 6001 [Basic foreign language (English) for students of intensive courses: Level 3 knowledge in accordance with language standards STANAG 6001].

20. Liutyi, V. (2021). Metodychni rekomendatsiyi z dystantsiynoho navchannya inozemnym movam ofitseriv Natsional'noyi hvardiyi Ukrayiny [Hand-book on officers of the National Guard of Ukraine foreign languages distance learning].